

Posudek magisterské diplomové práce

Autor práce: Tomáš Bříza

Název práce: Narativní funkce oslovení a referování: Analýza japonského televizního seriálu *Nodame Cantabile*

Vedoucí práce: Halina Zawiszová

Hodnotící kritéria:	Známka:
Stanovení cílů práce a jejich dosažení	A
Diplomant se v práci „zabývá funkcemi oslovení a referování v rámci [vybraného] fikčního seriálu“ a klade si za cíl „zjistit, jak tvůrci konkrétní jazykové prvky využívají ke konstrukci vyprávění“ (s. 8). Stanovený cíl se mu podařilo naplnit.	
Struktura, metodologie a argumentace	B
Práce je logicky strukturovaná a vhodně členěná. Za účelem dosažení stanoveného cíle diplomant provedl vlastní kvantitativní a kvalitativní analýzu zaměřenou na prostředky oslovení a referování použité v televizním seriálu <i>Nodame Cantabile</i> . Diplomant zvolil vhodnou metodu přístupu. Způsob přepisu nahrávek by sice bylo možné vylepšit, pro potřeby práce ho však považuji za adekvátní. Na chyby jsem v prepisech narazila jen ojediněle (např.: „sore ga kikakke de“ na s. 44; „Čiaki-sama ni <u>ha</u> čikazukanaide“ na s. 87); některé překlady by mohly být přesnější. Analýzy vhodně zdůrazňují potřebu kontextuální interpretace použitých forem, argumentace je tak obecně přesvědčivá. Některá tvrzení sice považuji za nepřesná nebo nedomyšlená, často se v nich však zrcadlí přístupy a výstupy především starších studií, které nejsou založeny na zkoumání skutečného použití jazyka v interakci. Diplomant si je např. očividně vědom problematičnosti přímého spojování jazykových forem a identit, v práci však narazíme i na formulace typu: „maskulinní interakční partikulí zo“ (s. 74) nebo „silně maskulinní zájmeno ore“ (s. 90). Dále se zdá, že diplomant nemá zcela jasno v tom, jak dané formy oslovení a referování kategorizovat. Kategorie „zástupných zájmen“ (<i>daidai meiši</i>) obsahuje velmi různorodé formy, které však diplomant uvádí i v rámci jiných kategorií nebo zvlášť jako „ostatní“. Např.: <i>boke</i> je v tabulce 4 zařazeno jako <i>daidai meiši</i> , ale v tabulce 9	

jako „ostatní“; obdobně třeba *kono hito* je v tabulce 5 jako *daidai meiši* a v tabulce 10 jako „zájmeno“. Na s. 27 diplomant uvádí, že do této kategorie patří i „jména“, ty však vždy v tabulkách vyčleňuje zvlášť. Vzhledem k tomu, jak často diplomant pracuje s konceptem „pozitivní / negativní tváře“, by bylo vhodné, aby byl tento představen poněkud pečlivěji (viz s. 23). Práce zmiňuje *teineigo* (s. 44, 47, 62) a obsahuje formulace typu „velmi zdvořilý tvar slovesa“ (s. 46), krátké představení japonského systému zdvořilosti však chybí.

Jazyk, stylistika	A
--------------------------	----------

Jazykové chyby se v práci vyskytují spíše ojediněle. Jedná se hlavně o chyby typu přebývajících slova ve větě (např.: „je podřízen kromě komunikačních úmyslů podřízen také nejvyššímu záměru“ na s. 8; „zastávají názor, že i ta v Japonsku ‚tvář‘ konverzaci ovlivňuje“ na s. 24; „chápe jako pouze jako oslovovací či kontaktní funkci“ na s. 25; „bude mít tím pádem vliv na charakterizaci postavy zásadní vliv i v případě“ na s. 31; „avšak Saiko však chce“ na s. 70; „to, že ho jeho nabídka odmítla“ na s. 79), chybná větná konstrukce a problémy s kohezí (např.: „Pro jazykovědce seriály a filmy sice představují snadno dostupná data pro analýzy. Ta mají navíc podstatnou výhodu v tom, že jednotlivé postavy můžeme sledovat v rozdílných interakcích a ve vývoji“ na s. 7) nebo nevhodná volba slov (např. „dostatek evidence, že se jedná o specifikum japonské tvorby“ na s. 93; „Dvořákova hala“ místo „síň“ na s. 36).

Formální náležitosti, odborná literatura, bibliografický aparát	B
--	----------

Práce je po formální stránce zpracovaná poměrně pečlivě. Chybí v ní však požadovaná strana se základními informacemi o práci (klíčová slova, počet znaků atd.); anotace a seznam tabulek jsou zařazeny na jiném místě, než je obvyklé. Na s. 20 jsou i glosy, které nejsou uvedeny v seznamu zkratk.

Bibliografie obsahuje drobné formální nedostatky; dále v ní najdeme práci Ochs (1993), se kterou diplomant v textu nepracuje; naopak chybí zdroj „Hill (1986)“, který je uveden v pozn. č. 7 (odkaz je navíc nejspíš chybný – bude se jednat o práci kolektivu Hill, Ide, Ikuta, Kawasaki a Ogino).

Na dvou místech autor očividně zapomněl doplnit číslo („excerpt (X)“ na s. 59; „Vynecháno X promluv“ na s. 87). Práce obsahuje dva excerpty označené jako (37) (na s. 83, 85). Několikrát chybí uvedení mluvčích v excerptech (např. v excerptech (7), (11), (16)). Excerpt (11) je neúplný – obsahuje část z excerptu (10). Překlady slov v tabulkách nejsou uváděny zcela systematickým způsobem. Jak již bylo zmíněno výše, kategorizace dat v tabulkách se nezdá být domyšlená a sjednocená.

Navrhované celkové hodnocení	A
-------------------------------------	----------

Témata pro obhajobu, připomínky a doplňující otázky:

1. Objasněte, co jsou to „zástupná zájmena“ (*daidai meiši*) a zamyslete se nad kategorizací, kterou v práci používáte.

2. V ukázce *jakuwarigo* na s. 20 uvádíte, že „rodilí mluvčí ihned poznají“, že druhou větu pronesla „princezna“ a třetí „hlavní hrdina“. Skutečně je tomu tak? Jak je např. možné z dané věty poznat, že se jedná o řeč „princezny“ (a ne stereotypní řeč „dospělé ženy“)? Používají všichni „hlavní hrdinové“ v japonských kulturních textech stejný styl promluvy?
3. Na s. 26 uvádíte, že zájmena v kontextu japonské konverzace „bývají většinou považována za neslušná“. Opravdu je tomu tak? Na čí práci zde odkazujete tím „(tamtéž, s. 56)“? Fujii (2012), na kterou zde, zdá se, odkazujete, neobsahuje stranu 56.
4. Jakým způsobem vznikla tabulka 2 na s. 26? Z jakých dat / výzkumů vychází?
5. Na s. 51 uvádíte, že *temé* je „nedbale vyslovené“ *temae*. Skutečně jde o nedbalost?
6. V tabulce 9 na s. 72 je uvedeno, že Nodame k sobě samé jednou odkázala jako „*Minami-čan*“. Objasněte, co je to za formu.
7. Jsou např. „*usocuki*“ v excerptu (27) na s. 73 a „*anta*“ v excerptu (34) na s. 80 skutečně formami oslovení, jak tvrdíte? Argumentujte.
8. Na s. 81 uvádíte, že „Mine [v excerptu (34)] volí neslušný maskulinní styl“. Objasněte, proč se domníváte, že je jeho promluva „neslušná“.
9. Shrňte Váš argument o komice jako narativní funkci (viz např. s. 93, 94, 95).

22. 8. 2018

Halina Zawiszová